

Ärende: VN/9952/2024

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet

Lausunnonantajen lausunto

Synpunkter på ändringsförslagen

Svenska hörselförbundet tackar för möjligheten att svara på utlåtandet rörande propositionen till riksdagen med förslag till lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet.

Vi välkomnar initiativet att effektivisera myndighetskommunikation, men anser att övergången till digital delgivning inte får ske på bekostnad av tillgången till information, service och rättssäkerhet för dem som står utanför det digitala samhället. Detta gäller i synnerhet äldre personer, personer med funktionsnedsättning, personer med begränsad digital kompetens, samt individer i socioekonomiskt utsatta situationer.

I dag hanterar många sina ärenden med myndigheter genom personliga besök, telefonsamtal eller brev. Den föreslagna ändringen riskerar att skapa nya barriärer för dessa grupper, särskilt om digital delgivning sker utan deras uttryckliga samtycke. Vi ser en risk för att ansvaret för att hålla sig uppdaterad om viktiga myndighetsbeslut i oproportionerlig grad läggs över på individen, utan att tillräckliga skyddsnivåer finns på plats.

Det är avgörande att alla medborgare har möjlighet att ta del av information som rör dem själva oavsett ålder, funktionsförmåga eller tillgång till teknik. Övergången till digitala lösningar måste därför åtföljas av tekniskt och individanpassat stöd, alternativ, och tydlig kommunikation.

Förslaget att ett konto i Suomi.fi-meddelanden ska kunna skapas automatiskt utifrån att en person använt en digital identifieringstjänst (t.ex. MinSkatt eller MittKanta) väcker särskild oro. Att en person kan använda en digital tjänst innebär inte nödvändigtvis att denne har kunskap, förmåga

eller resurser att hantera digitala meddelanden från alla myndigheter. För vissa personer kan detta leda till att viktiga beslut missas, särskilt om delgivningen kräver åtgärd inom en viss tidsfrist. Vi vill därför understryka behovet av en process där samtycke inhämtas tydligt och medvetet, särskilt från personer i sårbara grupper. Det ska finnas alternativa möjligheter att ta emot delgivning (till exempel via fysisk post) som är reellt tillgängliga och enkelt valbara. Det behövs tillräckligt stöd till dem som behöver hjälp att använda tjänsten eller att välja bort den.

Vi vill också fästa uppmärksamhet vid språkfrågan. För att säkerställa jämlik tillgång till myndighetsinformation måste alla språkversioner vara korrekta, tydliga och lättillgängliga. Detta gäller särskilt i frågor där delgivningen har rättslig betydelse.

Avslutningsvis vill vi betona vikten av att varje förändring i myndighetskontakt utgår från principen om likabehandling. Det måste vara möjligt att ta del av information och fatta beslut om sitt eget liv, även om man inte är digitalt aktiv.

Synpunkter på de förslag som gäller delgivning (18–19 b §)

-

Synpunkter på det förslag som gäller när elektroniska dokument anses ha inkommit inom utsatt tid (11 §)

-

Andra synpunkter

-

Synpunkter på förslaget att ändra tillämpningsområdet så att det också omfattar förundersökning och polisundersökning

-

Synpunkter på förslagen som gäller bestämmelser om processadress och delgivning i rättegångsbalken (särskilt 11 § 3 mom.) och i lagen om rättegång i förvaltningsärenden

-

Andra synpunkter på rättegångsbalken och lagen om rättegång i förvaltningsärenden

-

Synpunkter på det förslag som gäller gradering av rättegångsavgiften för förvaltnings- och specialdomstolar

-

I propositionen bedöms de föreslagna ändringarnas konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna, konsekvenserna för företagen och konsekvenserna för

myndigheterna. Har de viktigaste konsekvenserna beaktats till denna del i propositionen? Bedömer ni att ändringarna får konsekvenser som inte har identifierats i utkastet till proposition?

-

Andra synpunkter

-

Nilsson Maija
Svenska hörsselförbundet rf